

Заява

про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту «Стратегії розвитку Чопської міської територіальної громади на 2022 -2027 роки»

1. Замовник: Чопська міська рада.

Юридична адреса: вулиця Берег, 2, Чоп, Закарпатська область, 89502

Телефон: 71-12-42

мейл: Chop@fd.carpathia.gov.ua

2. Вид та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», документами державного планування є стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування.

Стратегія розвитку Чопської міської територіальної громади на 2022 - 2027 роки (далі – Стратегія) є документом державного планування місцевого значення, який розроблений з врахуванням законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про засади державної регіональної політики», «Про стимулювання розвитку регіонів», постанови Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 року № 932 «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів». Проект Стратегії підготовлено із використанням кращого європейського та українського досвіду робочої групи з підготовки проекту Стратегічного плану розвитку Чопської міської територіальної громади на 2022-2027 роки протягом 10 місяців засідань та дискусій, які тривали січня по жовтень 2021 року за сприяння групи експертів з впровадження державної регіональної політики програми «U-LEAD з Європою». З метою забезпечення сталого розвитку громади, підвищення ефективності управління інноваційними процесами, створення сприятливого середовища для розвитку та підвищення рівня інноваційної та інвестиційної активності громади, Стратегія розробляється на засадах смартспеціалізації.

Мета розробки Стратегії розвитку полягає у вирішенні проблем економічного розвитку та підвищенні конкурентоспроможності громади, що сприятиме покращенню життя громадян і є завданням міської ради відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Це досягається через спільну реалізацію інтересів влади, громади та бізнесу. В Стратегії визначені стратегічні цілі, розраховані на 6 років. Оперативні цілі сформовані як елементи на шляху досягнення стратегічних цілей, які передбачають реалізацію необхідних завдань і заходів. Стратегічними цілями розвитку громади визначені:

1. Розвиток підприємництва

2. Екологічна безпека, збереження довкілля
3. Комфортне проживання, навчання, дозвілля

Очікується, що реалізація основних положень Стратегії дасть можливість створити реальні умови для піднесення життєвого рівня населення, вирішення соціальних проблем на основі росту економіки, підвищення ефективності роботи господарського комплексу шляхом структурних перетворень, використання наявних природних, мінерально-сировинних, трудових, матеріальних, фінансових ресурсів, забезпечення екологічної та техногенної безпеки.

Стратегія узгоджується зі Стратегією розвитку Закарпатської області на 2021-2027 роки, проектом Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2027 року, Положенням Національної доповіді «Цілі Сталого Розвитку: Україна», діючих короткострокових та середньострокових галузевих регіональних програм.

3) Те, якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)

В Стратегії розвитку Чопської міської територіальної громади на 2022-2027 роки відповідно до стратегічних цілей визначаються цілі нижчого порядку – оперативні цілі і завдання. Так, в

Стратегічній цілі 1 «Розвиток підприємництва» передбачені серед інших наступні оперативні цілі:

У середньостроковій перспективі економічний профіль Чопської міської територіальної громади будуть формувати машинобудування, створення автомобільного кластеру, рекреаційна сфера.

Більшої ваги в економіці громади повинен набути малий і середній бізнес, тому завданням громади є розвиток інфраструктури та підтримки бізнесу.

Ці та інші можливості були розглянуті членами Робочої групи зі стратегічного планування та знайшли відображення у 2 операційних цілях та 9 завданнях, через які планується досягати ці цілі. Досягнення стратегічної цілі пропонується через наступну структуру операційних цілей та завдань.

Операційна ціль 1.1.

1.1. Стимулювання розвитку малого і середнього підприємництва та інноваційної спроможності

Досягнення операційної цілі 1.1. потребує вирішення таких завдань:

Створення сприятливого інвестиційного середовища; Забезпечення ефективного використання земель на території громади; Створення умов для розвитку міжнародного співробітництва; Підвищення конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва; Розвиток інфраструктури та підтримка підприємництва; Підтримка розвитку кластерів.

Операційна ціль 1.2.

1.2. Розвиток туристично-рекреаційної сфери

Досягнення операційної цілі 1.2. потребує вирішення таких завдань: Створення та облаштування рекреаційних та відпочинкових зон; Знакування та маркування туристичних маршрутів (шляхів), спорудження та облаштування зупинок туристичного автотранспорту задля підвищення привабливості громади.

Стратегічна ціль 2. «Екологічна безпека, збереження довкілля»

Довкілля вважається безпечним, коли його стан відповідає встановленим у законодавстві критеріям, стандартам, лімітам і нормативам, що стосуються його чистоти (незабрудненості), ресурсомісткості (невиснаженості), екологічної стійкості, санітарних вимог, видового різноманіття, здатності задовольняти інтереси громадян.

Екологічна безпека створює механізми для запобігання деградації і оздоровлення навколишнього середовища, піклування про здоров'я жителів громади, формування соціально-правових та економічних умов, забезпечує нормальні умови життєдіяльності населення і суспільного відтворення; запобігання виникненню екологічної загрози; упередження погіршення екологічної рівноваги і виникнення небезпеки для здоров'я людини, суспільства, нації; захист природно ресурсного і людського потенціалу громади. Досягнення цієї стратегічної цілі пропонується через наступну структуру операційних цілей та завдань.

Операційна ціль 2.1. Покращення якості води

Досягнення операційної цілі 2.1. потребує вирішення таких завдань: підвищення якості водопостачання і очистки стічних вод на всій території громади; підвищення рівня екологічної культури та обізнаності молоді;

Операційна ціль 2.2. Покращення управління відходами

Досягнення операційної цілі 2.2. потребує вирішення таких завдань: формування екологічної культури громади щодо поводження з відходами; збільшення кількості об'єктів інфраструктури для підтримки екологічної поведінки населення.

Операційна ціль 2.3. Покращення стану водних об'єктів

Досягнення операційної цілі 2.3. потребує вирішення таких завдань: відновлення екологічного стану річки Тиса; очищення річок від побутових відходів; облаштування пляжу на берегах річки Латориця; здійснення заходів безпеки мешканців та населених пунктів від повеней; очищення берегів річки Латориця після відпочинку.

Операційна ціль 2.4. Регулювання чисельності безпритульних тварин

Досягнення операційної цілі 2.4. потребує вирішення таких завдань: створення відповідних умов утримання безпритульних тварин; культура поводження з тваринами.

Стратегічна ціль 3. «Комфортне проживання, навчання, дозвілля»

Підвищення якості життя населення є одним із ключових чинників конкурентоспроможності громади, оскільки є чинником залучення інвестиційних та трудових ресурсів, інтелектуального капіталу та, з іншого боку, стримує відтік людського і фінансового капіталу закордон.

Додатковим навантаженням (тягарем), що створює дискомфорт проживання, є незручна, а інколи зруйнована або некоректна інфраструктура. Все це впливає на мешканця громади, підтримує в нього відчуття небезпеки (дискомфарту). Для подолання цих перешкод громаді необхідно не лише відновити матеріальні об'єкти (інфраструктуру) але й змінити свідомість громадян. Сформувавши почуття комфорту та відбудувати безпеку проживання в громаді повинна третя стратегічна ціль. Досягнення третьої стратегічної цілі пропонується через таку структуру операційних цілей і завдань.

Операційна ціль 3.1. Покращення транспортної та просторової інфраструктури територіальної громади та якості надання житлово-комунальних послуг.

Досягнення операційної цілі 3.1. потребує вирішення таких завдань: запровадження енергоощадності та альтернативних джерел енергії; проведення ремонтів доріг, вулиць та тротуарів; створення та облаштування місць поховань (кладовищ); розвиток транспортно-логістичної прикордонної інфраструктури; створення кластерів.

Операційна ціль 3.2. Забезпечення високої якості освіти

Досягнення операційної цілі 3.2. потребує вирішення таких завдань: підвищення якості та безпеки освітніх послуг (навчання для дітей, умов праці для вчителів); створення сучасного інклюзивного освітнього середовища.

Операційна ціль 3.3. Забезпечення культурно-мистецького розвитку і збільшення доступу до послуг у сфері культури для мешканців громади.

Досягнення операційної цілі 3.3. потребує вирішення таких завдань: модернізація закладів сфери культури; збереження культурних цінностей багатонаціонального населення громади.

Операційна ціль 3.4. Розвиток сфери соціальних послуг та зміцнення громадського здоров'я.

Досягнення операційної цілі 3.4. потребує вирішення таких завдань: розширення спектру соціальних послуг та облаштування зон відпочинку; формування здорового способу життя мешканців громади; підвищення доступності та якості надання медичної допомоги.

Операційна ціль 3.5. Зміцнення громадянського суспільства.

Досягнення операційної цілі 3.5. потребує вирішення таких завдань: підтримка ініціатив молоді та мешканців; створення позитивного іміджу територіальної громади.

4) Ймовірні наслідки

В ході здійснення СЕО буде оцінено ймовірні наслідки реалізації проекту Стратегії розвитку Чопської міської територіальної громади на 2022 – 2027 роки та Плану заходів з її реалізації на 2022-2027 роки, зокрема, мають бути оцінені наслідки для таких компонентів:

- а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення:
 - клімат і мікроклімат;
 - геологічне середовище, ґрунти і земельні ресурси;
 - атмосферне повітря;

- водні ресурси;
- відходи;
- біорізноманіття;
- наслідки для здоров'я населення;
- соціальне та техногенне середовище.

Під час здійснення СЕО буде оцінено ймовірні наслідки від об'єктів інфраструктури, що пропонуються відповідно до Стратегії та Плану заходів, на здоров'я населення:

б) для територій об'єктів рекреаційної сфери, надра, що знаходяться на території Чопської міської територіальної громади є:

в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення: реалізація Стратегії та Плану заходів не чинитиме транскордонного впливу на елементи довкілля, тому відсутня потреба в оцінці транскордонних наслідків.

5) Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено

Базуючись на демографічних тенденціях, аналізі соціально-економічної ситуації в регіоні, а також прогнозах макроекономічних впливів можна припустити наступні сценарії розвитку:

1. Оптимістичний сценарій розвитку демонструє позитивну динаміку, що буде можлива або за умови успішної реалізації Стратегії розвитку регіону шляхом повноцінного використання наявного потенціалу, підтримки сильних сторін області внутрішніми й зовнішніми можливостями або через вдалий збіг обставин.

2. Реалістичний сценарій розвитку Закарпатської області передбачає запобігання погіршенню та утримання темпів поступового зростання основних соціально-економічних показників регіону за відносно стабільних макроекономічних умов. Досягнення стратегічних цілей розвитку Чопської міської територіальної громади в реальному вимірі має спиратися на використання сильних сторін регіону, мінімізацію втрат його ресурсного потенціалу, активізацію роботи зі слабкими сторонами.

3. Песимістичний сценарій розвитку регіону в своїй основі має припущення щодо інтенсивного вичерпання наявних сильних сторін Чопської міської територіальної громади, враховуючи лише часткову реалізацію потенційних можливостей стійкого розвитку та підвищення ступеня впливу загроз стратегічного характеру, прояв яких посиляться. За заданих умов слабкі сторони розвитку регіону виявляються надзвичайно вразливими до дії внутрішніх та зовнішніх чинників.

Постановою Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 №932 «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів

заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів» передбачено затвердження проєкту Стратегії розвитку Чопської міської територіальної громади на 2022 – 2027 роки та Плану заходів з її реалізації на 2022-2027 роки.

Найсприятливішим варіантом буде затвердження запропонованої Стратегії.

Поряд з тим, відповідно до вимог підпункту 5 пункту 3 статті 10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» під час виконання СЕО буде розглянута альтернатива - «Нульовий варіант» - опис, прогнозування та оцінка ситуації у випадку незатвердження зазначеного документа державного планування.

б) Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки.

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки необхідно провести такі дослідження: визначити доцільність і прийнятність планової діяльності і обґрунтування технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки довкілля, оцінити вплив на довкілля в період реалізації заходів, дати прогноз впливу на довкілля, виходячи із особливостей планової діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Під час СЕО будуть застосовані такі аналітичні методи:

- аналіз тенденцій;
- SWOT-аналіз;
- цільовий аналіз та інші.

Також, будуть використані такі форми участі громадськості, як інформування, консультування, обговорення та інші.

Для підготовки звіту передбачається використовувати наступну інформацію (за її наявності):

- регіональну доповідь про стан навколишнього природного середовища в Закарпатській області;
- екологічний паспорт Закарпатської області;
- статистичну інформацію щодо стану довкілля та здоров'я населення;
- дані моніторингу існуючого стану довкілля (кліматичні, метеорологічні, гідрологічні спостереження, дані про фонове забруднення та ін.);
- інформацію, яка міститься в інших законодавчих актах і має відношення до проєкту Стратегії та Плану заходів;
- іншу доступну інформацію.

Основним критерієм під час проведення стратегічної екологічної оцінки є відповідність заходів Стратегії державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, природоохоронному законодавству.

7) Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.

Під час здійснення СЕО передбачається розглянути заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для довкілля, визначені законодавством. Згідно з Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» встановлено використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями з додержанням обов'язкових екологічних вимог:

а) раціонального й економного використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій;

б) здійснення заходів щодо запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища;

в) здійснення заходів щодо відтворення відновлюваних природних ресурсів;

г) застосування біологічних, хімічних і інших методів поліпшення якості природних ресурсів, які забезпечують охорону навколишнього природного середовища й безпеку здоров'я населення;

д) здійснення заходів щодо збереження й невиснажливого використання біологічного різноманіття під час провадження діяльності, пов'язаної з поводженням з генетично модифікованими організмами.

Також, будуть враховані заходи щодо раціонального використання природних ресурсів, збереження особливо цінних та унікальних природних комплексів і забезпечення екологічної безпеки, передбачені іншими законодавчими актами у сфері охорони довкілля. Заходи, спрямовані на запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для здоров'я населення, визначатимуться відповідно до вимог Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».

8) Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку;

Стратегічна екологічна оцінка буде виконана в обсягах, визначених статтею 11 п. 2, 3 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», а саме: Звіт про стратегічну екологічну оцінку складається до затвердження документа державного планування та містить з урахуванням змісту і рівня деталізації документа державного планування, сучасних знань і методів оцінювання таку інформацію:

1) зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування;

2) характеристику поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);

3) характеристику стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);

4) екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);

5) зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування;

6) опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;

7) заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування;

8) обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки);

9) заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

10) опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності);

11) резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.

9) Орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, та строки їх подання.

Зауваження та пропозиції до Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту Стратегії надаються до відділу економіки та інвестицій Чопської міської ради (89502 Закарпатська обл., Ужгородський р-н, м. Чоп, вул. Берег, 2), тел. (0312) 71-12-42,

e-mail: Chop@fd.carpathia.gov.ua Відповідальна особа: Тетяна ЧЕБАН

Строк подання зауважень і пропозицій становить 15 календарних днів з дати оприлюднення Заяви про визначення обсягу СЕО на офіційному веб-сайті Чопської міської ради.